

JAARVERSLAG 2021
LION HEART FOUNDATION

Inhoudsopgave

1. Bericht van het bestuur
2. Inleiding
3. Doelstellingen en beleid LHF
4. Kerncijfers
5. Het jaar 2021
  - 5.1. Medische Zaken
  - 5.2. Organisatie en HR
  - 5.3. Financiële zaken
  - 5.4. Marketing & Communicatie
  - 5.5. Projecten
6. Bestuur, management en vrijwilligers

1. Bericht van het bestuur

Net als 2020 is het jaar 2021 voor de Lion Heart Foundation een bijzonder uitdagend jaar geweest door de impact van Covid-19, een leiderschapswisseling en knelpunten met betrekking tot het verkrijgen van financiële middelen. Gelukkig zijn wij deze periode toch goed doorgekomen en zijn er opnieuw goede stappen gezet in de richting van onze strategische doelstelling: de verzelfstandiging van het ziekenhuis. In de loop van het jaar zagen we een reguliere ontwikkeling van de patiënten-flow, na de negatieve impact van Covid-19, vooral in de eerste helft van 2020. Wij kunnen met genoeg vaststellen dat het ziekenhuis er goed voorstaat.

Het management en de medewerkers van het ziekenhuis hebben ook dit jaar weer hard gewerkt om de dagelijkse uitdagingen onder moeilijke omstandigheden, het hoofd te bieden. Zij hebben de kwaliteit van de medische zorg telkens weer weten te borgen en de organisatie naar een hoger niveau ontwikkeld. Wij willen hen daar hartelijk voor danken. Hun werkzaamheden zijn van zeer groot belang voor de inwoners van het verzorgingsgebied, die in hoge mate afhankelijk zijn van hun werkzaamheden.

In onze activiteiten steunen wij mede op de inzet van vrijwilligers. Wij zijn verheugd, dat zo velen zich steeds weer, belangeloos willen inzetten. Op diverse gebieden hebben zij het ziekenhuis verder vooruitgeholpen. Ook hen willen wij hartelijk danken.

De continuïteit van het ziekenhuis is, naast van bijdragen van patiënten, afhankelijk van bijdragen van vermogensfondsen en donateurs. Hun bijdragen zijn cruciaal en wij zijn dankbaar, dat zij het voortbestaan van het ziekenhuis jaar na jaar mogelijk maken. Het is niet denkbaar zonder hun bereidwilligheid te blijven functioneren. Het ziekenhuis is van vitale betekenis voor de inwoners van het verzorgingsgebied in Sierra Leone. Het verkrijgen van voldoende financiële middelen, met name voor de exploitatiekosten, is elk jaar weer een forse uitdaging. Met name Wilde Ganzen en de SK Foundation hebben ons zeer geholpen de impact van de Covid-19 crisis op te vangen. Ook enkele andere stichtingen hebben ons zeer geholpen, maar deze wensen anoniem te blijven.

Wij hebben de stabiliteit van LHF kunnen versterken door het aangaan van partnerships met een aantal partijen, waaronder Wilde Ganzen. Zij zijn bereid zich meerdere jaren aan LHF te committeren om duurzame impact mogelijk te maken. Ook deze partnerships helpen ons zeer. Daarnaast is een goede stap het sluiten van een Memorandum of Understanding (MoU) met de centrale overheid van Sierra Leone. De MoU omvat een wederzijdse inspanningsverplichting om tot verzelfstandiging te komen. De samenwerking heeft onder meer geleid tot enige subsidie en het op de loonlijst van de overheid plaatsen van een tiental medewerkers. Positief is ook, dat wij een MoU met Erasmus MC/Sophia kinderziekenhuis hebben kunnen sluiten, gericht op Telecare en steun op het gebied van training en ontwikkeling van medewerkers.

Ons beleid is erop gericht om het ziekenhuis economisch, bestuurlijk en professioneel zelfstandig te maken. Daartoe is een transitieplan geformuleerd. Eind 2025 moet het LHMC een toekomstbestendig ziekenhuis zijn, dat zelfstandig kan functioneren. Er zijn 5 strategieën geformuleerd om deze ambitie, verzelfstandiging, te realiseren. In de afgelopen en komende jaren worden de capaciteiten van het LHMC verder opgebouwd en de (financiële) ondersteuning door LHF teruggebracht. De strategieën zijn vertaald naar 4 operationele werkstromen: medische kwaliteitszorg, integere en beheerste bedrijfsvoering, 'sustainable funding' en 'community & governance'.

2. Inleiding

De stichting Lion Heart Foundation (LHF) exploiteert in Sierra Leone het Lion Heart Medical Centre (LHMC). Ons ziekenhuis is sinds 2010 uitgebouwd van een kleine kliniek naar een algemeen ziekenhuis met ca. 80 bedden en ca. 80 medewerkers. Het ziekenhuis ligt in het hart van Sierra Leone, in een afgelegen gebied op een kruispunt van 3 wegen. Het verzorgingsgebied omvat 150.000 mensen. Het ziekenhuis richt zich met name op moeder/kind zorg. Sierra Leone behoort tot de armste landen ter wereld en de moeder/kind sterfte behoort tot de hoogste ter wereld. De gemiddelde maximale levensduur in het land is 54 jaar. De projecten van de Lion Heart Foundation richten zich op reduceren van moeder/kind sterfte en reduceren van sterfte aan (vermijdbare) oorzaken. Wij hebben jaarlijks ca. €300.000 nodig om het ziekenhuis draaiende te houden. Het is elk jaar een enorme uitdaging dit bedrag bij elkaar te krijgen.

3. Doelstellingen en beleid

Onze missie is: Bijdragen aan een betere gezondheidssituatie in het verzorgingsgebied van het ziekenhuis door het duurzaam bieden van goede, toegankelijke en betaalbare medische zorg, met een focus op moeder/kind zorg.

Onze strategische doelstelling is: Het duurzaam leveren van bovenbedoelde medische zorg door een zelfstandig functionerend Lion Heart Medical Centre (LHMC), dat eigendom is van en wordt geleid door mensen uit Sierra Leone.

Ons doel is om, hoewel Covid-19 de tijdlijn onder druk heeft gezet, per eind 2025 het Lion Heart Medical Centre (LHMC) een toekomstbestendig ziekenhuis te laten zijn, dat economisch zelfstandig en professioneel functioneert. De sleutelwoorden zijn:

- Continuïteit van zorg
- Zelfstandig ziekenhuis
- Professioneel acterend
- Inbedding in community

In de periode tot ultimo 2025 worden de capaciteiten van het LHMC verder opgebouwd. Nieuwe financieringsbronnen worden ontsloten en de (financiële) ondersteuning door LHF wordt teruggebracht. Daartoe hebben wij 5 strategieën geformuleerd:

1. Het transformeren van een internationale NGO (INGO) naar een nationale NGO (NNGO), die een integere en beheerste bedrijfsvoering van het ziekenhuis borgt;
2. Het realiseren van duurzame financiering van het ziekenhuis door de lokale organisatie;
3. Het ontwikkelen van verantwoordelijkheidsgevoel en 'ownership' voor het LHMC in de lokale gemeenschap;
4. Het versterken van de relatie met de centrale en lokale overheid en andere mogelijke 'stakeholders';
5. Het geleidelijk verhogen van de 'sense of urgency' bij alle 'stakeholders'.

De strategieën zijn vertaald naar 4 werkstromen: medische kwaliteitszorg, integere en beheerste bedrijfsvoering, 'sustainable funding' en 'community & governance'.

4. Kerncijfers

Financieel overzicht Lion Heart Foundation*.

	Werkelijk** 2021 €	Begroot 2021 €	Begroot 2022 €
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	347.173	265.000	265.000
Subsidies van overheden	-	-	-
	347.173	265.000	265.000
Besteed aan doelstelling LHMC	346.560	255.000	250.000
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	6.172	2.000	5.000
Kosten van beheer en administratie	5.317	8.000	10.000
Totaal lasten	358.049	265.000	265.000
Exploitatieresultaat	-/- 10.876	0	0

* De cijfers zijn nog voorlopig; de definitieve cijfers zullen worden opgenomen in de Jaarrekening 2021.

** De afwijking ten opzichte van de begroting heeft te maken met het in 2021 verkrijgen van een aantal specifieke donaties voor het meerjarenproject om een nieuw röntgenapparaat te plaatsen.

Medische kerncijfers en belangrijkste medische opbrengst en kosten categorieën in Sierra Leone:

	2021*	2020*	2019	2018
Polibezoeken	6.862	5354	7.114	10.377
Laboratorium bezoeken	14.782	8670	11.484	12.318
Operaties	924	540	680	662
Röntgen	60	0	0	0
Eigen bijdrage patiënten	77.480	56.600	74.000	61.000
Kosten medicijnen	52.959	45.255	52.000	77.300
Kosten medisch personeel	112.988	122.169	135.000	89.000

* Impact Covid-19

** Exclusief bijdragen (internationale bijdrage) tropenartsen, apparatuur, ambulances, reiskosten, verzekeringen, vergunningen, opleidingen, gezondheid eigen staf.

5. Het jaar 2020

5.1. Medische zaken (zie ook 5.5 Projecten)

In 2021 heeft de focus gelegen op:

1. Goede en betaalbare gezondheidszorg verlenen aan de bevolking in Yele e.o.;
2. Terugdringen van moeder- en kindersterfte, aanbieden van sterk gesubsidieerde zorg voor moeders en kinderen
3. Versterken van partnerschappen met andere ziekenhuizen, niet-gouvernementele organisaties en de Sierra Leonese overheid

Onderstaand voorbeelden van zaken waaraan aandacht is besteed:

- In 2021 werd de samenwerking met de overheid geconsolideerd met een Memorandum of Understanding, waarin de lange termijn doelen en plannen ten aanzien van het samenwerken werden vastgelegd. Er werden 10 medewerkers op overheids-salarissen geplaatst. Tevens werd er succesvol gelobbyd voor de opening van een ondervoedingskliniek in het ziekenhuis (bekostigd door de overheid) en voor de komst van een Sierra Leonese arts om het team te versterken. Deze zal in 2022 starten.
- De drukste afdeling van het ziekenhuis is de moeder-kind unit waar dagelijks vrouwen bevallen en pasgeboren kinderen worden opgenomen. Elke maand worden hier rond de 50 bevallingen gedaan. In 2020 en 2021 hebben wij geprobeerd ondanks de Corona epidemie de afdeling draaiende te houden, om zo 'collateral damage' (vermijdbare complicaties) van de Corona epidemie te voorkomen omdat vrouwen bijvoorbeeld niet voor verloskundige controles- of een consult bij problemen in de zwangerschap komen.
- Gezien de relatief hoge kwaliteit van zorg die we leveren komen mensen soms van erg ver om in ons ziekenhuis zorg te ontvangen, uit Freetown, Bo, Kenema en de buurlanden Liberia en Guinee. In 2021 waren privékamers voor deze patiënten in gebruik die voor een meerprijs het recht geven op wat privacy. Er is ook ruimte voor een 'caretaker' om op de kamer te blijven slapen. Door dit initiatief genereren we wat meer opbrengsten en verminderen we de afhankelijkheid van giften uit het buitenland, in lijn met onze strategie 'transition to sustainability';
- In 2021 gaven wij veel aandacht aan 'capacity building' en training van ons eigen personeel en stagiaires van buitenaf. Zo werden er in Lion Heart Nederlandse co-assistenten opgeleid tijdens een coschap tropengeneeskunde en Sierra Leonese co-assistenten tijdens een ruraal coschap en werd er een Arts Internationale Gezondheidszorg opgeleid ("tropenarts in opleiding"). In het kader van de 'transition to sustainability' vinden wij opleiden van lokaal personeel misschien nog wel belangrijker. Wij boden opnieuw een stageplek voor een chirurgisch assistent van het CapaCare programma; die opgeleid wordt om zelfstandig levensreddende operaties zoals keizersnede en hernia-operaties uit te voeren. Gedurende een stage van 6 maanden gaan deze medici steeds zelfstandiger aan de slag. Ook boden wij ruimte voor de opleiding van lokale verpleegkundigen-, laboratorium analisten, en clinical officers in opleiding.
- In 2021 rondde één medewerker zijn opleiding tot accountant af en vervolgden 5 staffmembers hun opleiding op een "scholarship" van Lion Heart Foundation. Ook startten twee nieuwe medewerkers met een opleiding; namelijk die tot X-ray technician.
- Al een geruime tijd beschikken we, dankzij gerichte donaties, over een eigen moestuin waar allerlei lokale producten verbouwd worden. In 2019 was dit initiatief uitgegroeid van een klein project tot een serieuze moestuin die onze keuken volledig voorziet van de benodigde groente. In 2021 heeft het lokale management team een project plan geschreven om de tuin uit te breiden en als een zelfstandig project te zien waar extra fondsen voor het ziekenhuis aangetrokken kunnen worden door het aanbieden van goedkope en goede maaltijden aan inwoners in de regio. Dit initiatief bevordert ook preventie. Wij hebben deze activiteit ook in 2022 voortgezet.
- Een enorme uitdaging: op een afgelegen plek in Sierra Leone een ziekenhuis 24/7 draaiende houden met voldoende medische materialen. We kopen zoveel mogelijk lokaal in, maar ook in Nederland. Een groep vrijwilligers helpt het bestuur om aan materiaal te komen. Per container worden deze spullen naar Sierra Leone verscheept. In 2021 werden naast medicijnen

en gebruiksmiddelen voor de operatiekamers onder andere laptops, matrassen, steriele jassen en verbandmaterialen vervoerd en in Yele in gebruik genomen.

- Liesbreuken en navelbreuken zijn in Sierra Leone veelvoorkomende problemen. Veel mensen zijn voor hun inkomen afhankelijk van zware lichamelijke arbeid zoals werken in de goudmijn of op het land als boer. Dit kan leiden tot verzwakking van de buikwand en daarmee het ontstaan van breuken. Wanneer zo'n breuk beklemd raakt kan een levensbedreigende situatie ontstaan. Vroegtijdig opereren kan dus het verschil maken. In Lion Heart zijn eind 2020 en in begin 2021 weer 100 liesbreukoperaties tegen sterk gereduceerde prijs aangeboden.
- Dankzij de crowdfunding campagne die in december 2020 gelopen heeft, kon een project gestart worden om meer aandacht te besteden aan preventie- en behandeling van complicaties van slechte mondverzorging. Gebitsverzorging krijgt in Sierra Leone nog niet veel aandacht door gebrek aan kennis en gebrek aan middelen. Tandartsen zijn alleen in de grote steden aanwezig. Hierdoor belanden mensen al op jonge leeftijd bij ons op de polikliniek met kiespijn, uitgebreide cariës en kaakontstekingen. Regelmatig tandenpoetsen en het vroegtijdig trekken van rotte tanden kan complicaties voorkomen. Het 'crowdfunding' project leverde ruim €8.000 op. Als onderdeel van de campagne werd 'outreach' georganiseerd, werden radioprogramma's uitgezonden en konden patiënten goedkope tandheelkundige behandelingen ondergaan.
- Het beheersen van 'waste management' is verder verbeterd. Het verzamelen, transporteren en verwerken van menselijk restmateriaal moet zodanig gebeuren, dat het ziekenhuis hygiënisch gezien een veilige omgeving is voor medewerkers, patiënten en bezoekers. Er is op het terrein een professionele unit aanwezig, evenals interne procedures en systemen. Ook de medewerkers zijn getraind, waardoor de preventie van infectieziekten wordt bevorderd.

5.2. Organisatie en HR

Het ziekenhuis beschikt over een polikliniek, een klinische afdeling, voor kinderen en volwassenen, een operatiekamer, een afzonderlijke röntgenafdeling, een laboratorium, een kraamafdeling en een isolatie afdeling.

De vaste staf omvat 1 Medical Superintendent (MS), 1 Hospital Manager (HM), 1 Medical Officer (MO), 1 surgical CHO, 3 Community Health Officers (CHO), 2 midwives, 18 geregistreerde verpleegkundigen, 1 accountant, 1 kassier, 1 facility manager en ca. 40 anderen zoals nursing aides (ongeveer gelijk aan ziekenverzorger), chauffeurs, schoonmakers etc.. Met uitzondering van de MS en de MO zijn allen afkomstig uit Sierra Leone.

Het LHMC is grotendeels zelfvoorzienend voor water en elektriciteit op basis van zonne-energie.

Zoals in elk jaar is in 2021 veel aandacht besteed aan training en opleiding van onze medewerkers. Door opleidingen wordt de afhankelijkheid van expat artsen gereduceerd, wat de duurzaamheid en zelfredzaamheid van het ziekenhuis ten goede komt.

De leiding van het ziekenhuis wordt ondersteund door een Management Team (MT). Het MT had bij de instelling in 2018 als taak gekregen de leiding van het ziekenhuis te adviseren over diverse onderwerpen. Eén van onze prioriteiten is het verhogen van de competenties van onze medewerkers en hen geleidelijk meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid te geven. In het MT kunnen de leden hun vaardigheden om leiding te geven ontwikkelen en voor de directie van het ziekenhuis is het een middel om draagvlak te scheppen en lokale expertise te benutten. In 2021 heeft het MT grote stappen gezet en zich ontwikkeld van een 'reporting entity' naar een 'decision-making entity'. De betekenis van het MT is daarmee aanzienlijk toegenomen.

Zoals eerder genoemd zijn er meerdere stafleden met een beurs van het ziekenhuis:

- Een medewerker wordt opgeleid als 'SRN', wat haar bij terugkeer in Yele tot de meest seniore van de verpleegkundigen zal maken. We verwachten dat ze daardoor het management van de verpleging volledig op zich zal kunnen nemen;
- Een medewerker wordt opgeleid tot logistiek manager, zodat hij ons warehouse in de toekomst beter kan organiseren en de inkoop beter kan reguleren
- Een medewerker wordt opgeleid tot clinical health officer, om zo het medische team in het ziekenhuis verder te versterken.
- Twee medewerkers worden opgeleid om geregistreerde X-ray technicians te worden en zo veilig gebruik te kunnen maken van het net aangekomen nieuwe röntgenapparaat.
- Andere opleidingen betreffen 'clinical science', 'lab technician' en 'finance'. In 2021 is één medewerker begonnen met een full-time opleiding tot Community Health Assistant, en zullen 2 andere medewerkers aan verdere educatie beginnen. Voor het toetsen van aanvragen is een lokale commissie in het leven geroepen.

5.3. Financiële zaken

Het LHMC wordt grotendeels gefinancierd door de Lion Heart Foundation in Nederland. Het genereert ook inkomsten door bijdragen van patiënten. In 2021 is een subsidie ontvangen van de centrale overheid in Sierra Leone en er zijn ca. 10 medewerkers op de loonlijst van de overheid geplaatst. Wij ontwikkelen projecten die naast het voorzien in betere zorg ook leiden tot duurzame inkomsten voor het ziekenhuis. In de huidige situatie is het streven de lokale personeelskosten te financieren via de bijdragen van patiënten.

In 2021 is op vele punten vooruitgang geboekt:

- De financiële administratie is verder verbeterd. De administratie is online, zodat we (het management van het ziekenhuis en het bestuur van LHF) deze wanneer en waar dan ook kunnen raadplegen.
- Er is een 'Local Fundraising Committee' aanwezig, bestaande uit medewerkers van het ziekenhuis. Het team, onder leiding van onze Hospital Manager Yankuba Sesay heeft de strategie bepaald voor een uitbreiding van de lokale fondsenwerving en de eerste acties zijn uitgevoerd. Het besef dat de lokale gemeenschap en overheid langzamerhand meer zullen moeten gaan bijdragen aan het ziekenhuis is toegenomen, wat past bij onze strategie "transition to sustainability". In 2021 heeft het Local Fundraising Committee in samenwerking met het lokale managementteam voor het eerst twee projectvoorstellen geschreven voor het ziekenhuis waar nu donoren voor gezocht worden. Een projectvoorstel voor een waterfabriek die veilig drinkwater voor Yele en omgeving zal gaan veiligstellen (die daarmee goed past in een holistische blik op gezondheid) en een project voor 'staffhousing' en een community kitchen.
- Het management van het ziekenhuis investeert veel tijd in de verdere professionalisering van het ziekenhuis en dat gaat samen met een stringente kostenbeheersing. De expats besteden veel tijd aan training en voorlichting om de lokale competenties te verhogen.
- Het voorraadbeheer is geprofessionaliseerd, waardoor we efficiënter kunnen inspelen op veranderingen in vraag en aanbod van medicatie.

5.4. Marketing & communicatie

Ons doel is LHF/LHMC te positioneren als een A-merk, als een organisatie, die in alle opzichten professioneel functioneert. Dit past in onze strategie en het komt het vertrouwen van geldgevers ten goede. Vanuit het perspectief marketing & communicatie zetten wij diverse instrumenten in, zoals een website, sociale media, een maandelijkse nieuwsbrief en indien mogelijk bijeenkomsten met onze vrijwilligers. Het laatste is in 2021 helaas niet mogelijk geweest door COVID-19.

- De LHF Nieuwsbrief wordt maandelijks verzonden. Daarin worden allerlei wetenswaardigheden vermeld, zodat belangstellenden en donateurs goed geïnformeerd blijven over onze ontwikkelingen;
- Wekelijks plaatsen de artsen en medewerkers van Lion Heart Medical Centre updates op social media over het reilen en zeilen van het ziekenhuis, projecten en evenementen.
- Elke week verzorgen we een radioprogramma op de lokale radiozender van het 'chiefdom': Radio Gbonkolenken. Staffleden van het ziekenhuis geven hier een 'health talk' in eigen taal om mensen te informeren en adviseren over gezondheidsproblemen. In het Krio heet dit een 'welbodi tok', een praatje 'tok' over een gezond lichaam 'welbodi'.

5.5. Projecten

In 2021 zijn er diverse projecten uitgevoerd, dankzij daarvoor bestemde financiële bijdragen van diverse vermogensfondsen:

- De moeder en kind sterfte behoort binnen Sierra Leone tot de hoogste ter wereld. Om te helpen dit terug te dringen zijn wij een driejarig project gestart, dat 'Reductie Kindersterfte' heet. De belangrijkste actie bestaat uit het opleiden en bijscholen van zorgverleners in vaak afgelegen gebieden. Hier wordt basale zorg geleverd in zogenaamde PHU's ('Primary Healthcare Units'). Training wordt bijvoorbeeld gericht op het op tijd herkennen van malaria en op preventie van dit ziektebeeld. Malaria is één van de ziektes waar veel kinderen in Sierra Leone aan overlijden. Het is een langlopend project, waar diverse vermogensfondsen in investeren. Het doel is een significante verlaging van de kindersterftecijfers te bewerkstelligen. In 2021 werd als onderdeel van het reductie kindersterfte project door een kinderarts onderwijs en training gegeven aan het medische personeel van Lion Heart Medical Centre. Dit project loopt door in 2022. In 2022 zal Lion Heart Foundation ook een bijdrage leveren aan het versterken van het gezondheidssysteem en capacity building wanneer het ziekenhuis begint met het opleiden van kindergeneeskundige Community Health Officers voor German Doctors.
- Dankzij een kleine campagne waarbij vlaggetjes van lokale stof verkocht werden om fondsen te werven, kon in 2021 de kindergeneeskunde afdeling worden opgeknapt en uitgebreid met een speelplaats in de tuin met schommels, glijbaan en wip, nieuwe muurschilderingen en groot houten speelgoed. Tevens konden nieuwe ventilatoren worden geplaatst om het verblijf op de afdelingen wat comfortabeler te maken. Als organisatie geloven wij erin dat een behandeling niet alleen uit medicatie en

verpleegkundige zorg bestaat, maar dat een 'holistische' aanpak met aandacht voor voeding en bewegen tot betere gezondheidssuitkomsten leidt.

- Het 'Healthy Baby Voucher Program' ging in 2019 het tweede jaar in. Alhoewel we het project in 2020 tijdelijk stopgezet hebben vanwege de Corona-epidemie, wil dit niet zeggen dat we toen geen zorg verleend hebben aan vrouwen met een gecompliceerde zwangerschap of verwachte gecompliceerde geboorte. In 2021 is het project weer op de beoogde wijze voortgezet. Het 'Healthy Baby Voucher' omvat een programma om arme vrouwen in de rurale districten van Gbonkolenken, Kamajej en Valunia toegang te bieden tot kwalitatief goede moeder- en kindzorg tijdens en na de zwangerschap en tijdens de bevalling. Door slechte medische voorzieningen, slechte bereikbaarheid van ziekenhuizen en geldgebrek sterven 1.120 vrouwen per 100.000 bevallingen in Sierra Leone voor, tijdens of vlak na de bevalling (World bank, 2017). In Nederland is dit aantal 5 per 100.000 bevallingen. Het aantal complicaties waardoor blijvende schade bij moeder of kind plaatsvindt, is nog veel hoger. Door middel van een voucher krijgen in aanmerking komende vrouwen o.m. een gratis zwangerschapscontrole met laboratoriumonderzoek en een echo, een bevalling in het Lion Heart Medical Centre, controles in de kraamperiode en nazorg. Begin 2017 is het LHMC al een 'outreach' project begonnen om de 'PHU's' te ondersteunen en te voorkomen, dat zwangere vrouwen met een hoog risico te laat worden doorverwezen met maternale morbiditeit en mortaliteit tot gevolg. Door dit project drie jaar achter elkaar uit te voeren, kunnen belangrijke resultaten worden gewaarborgd ten aanzien van voorlichting aan aanstaande moeders, capaciteitsopbouw van lokale gezondheidswerkers en een veranderende houding ten aanzien van gezinsplanning en reproductieve gezondheid. 2021 was het laatste jaar van het Healthy Baby Voucher Project, waarin ook weer veel vrouwen met een hoog-risico zwangerschap of een hoog risico op complicaties tijdens de bevalling opgespoord konden worden en zo in het ziekenhuis vervolgd konden worden, om complicaties te voorkomen.

- In samenwerking met Delft Imaging en de Radboud Universiteit Nijmegen doet Lion Heart sinds eind 2020 mee aan de "Babychecker Studie". In deze studie testen we het gebruik van een simpel echoapparaat waar geen medische of radiologische kennis voor nodig is. Door ó keer over de buik te "swipen" krijgt Babychecker een indruk van de zwangerschap. De data die door het uitvoeren van echo's verzameld wordt, wordt door het team van Delft Imaging onderzocht en heeft als doel om Babychecker te verbeteren. Als Babychecker goed gecompliceerde zwangerschappen (zoals bijvoorbeeld een tweelingzwangerschap of stuitzwangerschap) kan herkennen, kan deze in de toekomst buiten het ziekenhuis gebruikt worden; bijvoorbeeld in health centres. Een aanzet hiertoe werd gegeven middels een tweede pilot vanaf zomer 2021 waarbij het apparaat in 3 gezondheidsposten rondom Lion Heart Medical Centre getest wordt. De hoop is dat hulpverleners buiten het ziekenhuis zonder verdere training in echografie in de toekomst makkelijker zwangeren met risicovolle zwangerschappen herkennen die verwezen moeten worden naar het ziekenhuis.

- In samenwerking met de Stichting Een Helpende Hand (SEHH) en onder meer Wilde Ganzen hebben wij in 2019 en 2020 een project 'Sustainable Workforce' uitgevoerd. Het project omvatte training van de medewerkers van het ziekenhuis, training van de leerkrachten van de SDA SS School in Yele (1000 leerlingen) en de bouw van een natuurkunde/scheikunde leslokaal, waardoor de leerlingen beter onderwijs in exacte vakken kunnen krijgen. Samen verbeterden we zo de kwaliteit van het onderwijs en ook de voorzieningen in de klaslokalen van Yele, waarin ook de toekomstige medewerkers van het ziekenhuis zitten. Het project werd grotendeels afgerond in 2020, maar in 2021 werd de samenwerking met de scholen in Yele warm gehouden en kregen we regelmatig bezoek van studenten voor een meeloop en/of snuffeldag.

- Het laboratorium vervult een belangrijke rol in het ziekenhuis. In 2021 is de kwaliteit van het team verder verhoogd door training en opleiding van medewerkers en het aantrekken van een nieuwe 'labtechnician'. Daarnaast zijn er aanvullende testen mogelijk dankzij de nieuwe 'hematology analyser' die een volledig bloedbeeld kan geven van een patiënt. Het vinden van vrijwillige bloeddonors blijft een moeilijk punt. Om deze reden werd in 2021 een campagne opgestart om vrijwillige donateurs van bloed te vinden. De campagne werd ondersteund met radio-uitzendingen en een (korte) informatie module tijdens de 'outreach' bezoeken aan gezondheidsposten. Vrijwillige donateurs ontvangen van het ziekenhuis een maaltijd, drankje en een gratis recept met vitamines.

- Het röntgenapparaat van het ziekenhuis heeft jarenlang niet meer gefunctioneerd, zodat patiënten nu naar andere, verder weg gelegen ziekenhuizen moeten worden vervoerd indien er röntgenfoto's moeten worden gemaakt. Dankzij zeer gewaardeerde donateurs kon het ziekenhuis in 2021 een nieuw digitaal röntgenapparaat ontvangen, waar sinds eind van het jaar röntgendiagnostiek mee verricht kan worden. Als onderdeel van dit project worden twee medewerkers van het ziekenhuis opgeleid tot röntgenlaborant, zodat het ziekenhuis volgens de officiële wet- en regelgeving de onderzoeken kan uitvoeren.
- In december 2021 werd gestart met de jaarlijkse eindejaars actie van Lion Heart Medical Centre. Na een succesvolle crowdfunding in 2020 die gericht was op dental health en preventie van complicaties van slechte mondverzorging, werd besloten om ons in 2021 te richten op de allerziekste en kwetsbaarste patiënten die in het ziekenhuis opgenomen zijn: zij die moeite hebben met ademen ten gevolge van luchtweg- en andere infecties als malaria, maar ook bijvoorbeeld door ernstige bloedarmoede. Door een gebrek aan zuurstofcilinders in Sierra Leone, is Lion Heart Medical Centre afhankelijk van zuurstofconcentrators die zuurstof uit de lucht halen. De apparaten die Lion Heart op dit moment heeft zijn in slechte staat en kunnen in Sierra Leone niet gerepareerd worden. Daarom werd de eindejaarsactie ingezet om geld op te halen voor nieuwe, kwalitatief goede apparaten die lange tijd mee kunnen gaan, zodat we nooit meer de keuze hoeven te maken welke patiënt wél en welke geen zuurstof krijgt. Tevens zullen de donaties gebruikt worden om trainingen van het personeel en andere materialen als monitors en een CPAP-machine (ademondersteuning voor pasgeborene) te bekostigen.

5.6. Samenwerking overheid

Sinds 2018 hebben wij het contact met de overheid geïntensiveerd om diverse redenen. Allereerst om de zichtbaarheid van onze organisatie te vergroten. Door de afgelegen locatie van het ziekenhuis is het moeilijk gebleken om aan te haken bij bestaande programma's en voorzieningen. Door regelmatig in gesprek te gaan met het 'district health managementteam' (DHMT), de 'Deputy Minister of Health' en de 'Chief Medical Officer' bij het ministerie van volksgezondheid en sanitatie, lukt het geleidelijk om ons ziekenhuis mee te laten profiteren van nationale programma's. Voorbeelden hiervan zijn het malaria programma, tuberculose-programma, HIV-programma en 'family planning' programma. In maart 2021 werd na lang lobbyen hieraan het nationale ondervoedingsprogramma ('Severe Acute Malnutrition' programma toegevoegd)

Ten tweede streven we ernaar meer steun van de overheid te krijgen, met name voor onze lopende kosten voor personeel en

medicatie. Hoewel dit een moeizame en gecompliceerde weg is en de overheid op hun beurt ook weer afhankelijk is van donoren, lukt het gaandeweg om ook hier een voet aan de grond te krijgen. Een goede stap is het sluiten van een Memorandum of Understanding (MoU) met de centrale overheid van Sierra Leone. De MoU omvat een wederzijdse inspanningsverplichting om tot verzelfstandiging te komen. De samenwerking heeft onder meer geleid tot enige subsidie in 2021 en het op de loonlijst van de overheid plaatsen van een tiental medewerkers. Alhoewel het om kleine bedragen gaat, is dit wel een belangrijke stap in de erkenning van LHMC door de overheid. In 2022 zullen we trachten deze overheidssteun verder uit te breiden, met grotere subsidie en meer medewerkers op een overheidssalaris. Zo dragen we geleidelijk aan steeds meer lopende kosten over.

Wij werken ook op lokaal niveau intensief samen met de overheid. Rondom ons ziekenhuis zijn 20 overheidsklinieken gesitueerd die verantwoordelijk zijn voor eerstelijns zorg. We hebben intensief contact met het personeel ter plaatse om te zorgen dat zij moeilijke casuïstiek direct met ons kunnen overleggen en indien nodig patiënten kunnen insturen voor opname en behandeling. Tweejaarlijks wordt een training dag voor medewerkers van deze klinieken georganiseerd om nascholing te geven op het gebied van moeder/kind zorg.

In de afgelopen jaren werden alle gezondheidscentra in de omgeving van het ziekenhuis bezocht om in een lokale gezondheidspost onderwijs aan de 'communities' te geven- en tegelijkertijd training-on-the-job aan te bieden voor de medewerkers. In 2020 werd deze 'outreach' onderbroken vanwege Covid-19. In 2021 heeft het ziekenhuis de maatschappelijke betrokkenheid weer kunnen intensiveren en de wekelijkse 'outreach' herstart. De eerste cyclus bestond uit 2 modules, gericht op de gezondheid van de kleinste kinderen (jonger dan 5 jaar, als onderdeel van het reductie kindersterfte project) en op preventie van complicaties van slechte mondverzorging. De tweede cyclus richtte zich op herkennen van hoog risico zwangerschappen en op preventie van infectieziekten bij de kleinste kinderen. Zo draagt Lion Heart Foundation actief bij aan het versterken van het lokale gezondheidssysteem.

nieken gesitueerd die verantwoordelijk zijn voor eerstelijns zorg. We hebben intensief contact met het personeel ter plaatse om te zorgen dat zij moeilijke casuïstiek direct met ons kunnen overleggen en indien nodig patiënten kunnen insturen. Tweejaarlijks wordt een training dag voor medewerkers van deze klinieken georganiseerd om nascholing te geven op het gebied van moeder/kind zorg. In 2021 wordt weer de wekelijkse 'outreach' opgepakt, waarbij we onderwijs aan de 'communities' geven- en tegelijkertijd training-on-the-job aanbieden voor de medewerkers. Zo werkt de Lion Heart Foundation aan het verstevigen van het lokale gezondheidssysteem.

6. Bestuur, management en vrijwilligers

Het (onbezoldigde) bestuur van de Lion Heart Foundation bestaat uit:

- Reinier Hinse, voorzitter;
- Ronald Streekstra, penningmeester;
- Truus de Rooter, secretaris;
- Hans Berg, bestuurslid;
- Giovanni Manchia, bestuurslid.

Het management van het ziekenhuis bestaat uit:

- Heleen Koudijs, medical superintendent (tot 1 april 2022);
- Martijn Knap, medical superintendent (vanaf 1 april 2022);
- Yankuba Sesay, hospital manager;

Naast het management van het ziekenhuis hebben vanuit Nederland diverse artsen in opleiding en verpleegkundigen kortere of langere tijd in het ziekenhuis gewerkt. Ook hen willen wij graag danken voor hun bijdragen ten behoeve van de patiënten van ons ziekenhuis.

Het LHMC-project valt onder de INGO Lion Heart Foundation, gevestigd in Sierra Leone. Tussen het bestuur van LHF en het INGO-bestuur bestaat een personele unie.

De Lion Heart Foundation wordt ondersteund door vrijwilligers, die op vele terreinen hun expertise inbrengen, zoals:

- Verpleegkundige training;
- Verloskundige training;
- Kindergeneeskundige training en scholing
- Chirurgische expertise;
- Laboratorium expertise;
- Logistieke expertise;
- Financiële expertise
- Marketing & Communicatie;
- Diverse materialen.

Wij herhalen graag onze dank aan de vrijwilligers, zoals verwoord in paragraaf 1, oals:

- Verpleegkundige training;
- Verloskundige training;
- Chirurgische expertise;
- Laboratorium expertise;
- Logistieke expertise;
- Marketing & Communicatie;
- Diverse materialen.

Wij herhalen graag onze dank aan de vrijwilligers, zoals verwoord in paragraaf 1.